

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Постанови Верховної Ради України
"Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України
"Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної
Ради України шостого скликання"
(щодо предметів відання окремих комітетів)

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Постанови

Відповідно до Постанови Верховної Ради України "Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України шостого скликання" від 4 грудня 2007 року № 4-VI питання надання пропозицій щодо кандидатур спеціального прокурора та спеціальних слідчих не віднесено до предметів відання жодного Комітету.

Обрання спеціального прокурора та спеціальних слідчих є невід'ємною стадією процедури усунення Президента України з поста в порядку імпічменту. Спеціальний прокурор та спеціальні слідчі входять до складу спеціальної тимчасової слідчої комісії, яка проводить розслідування обставин щодо вчинення Президентом України державної зради або іншого злочину. Крім цього, вони повинні виконувати ряд вагомих завдань, поставлених перед комісією.

У рішенні Конституційного Суду України № 19-рп/2003 від 10.12.2003 року (справа щодо недоторканості та імпічменту Президента України) зазначено, що встановлена Конституцією України процедура імпічменту є єдиним способом притягнення Президента України до конституційної відповідальності і за своєю правовою природою не аналогічна обвинуваченню особи відповідно до норм Кримінально-процесуального кодексу України.

Таким чином, необхідним є закріплення у законодавстві дієвого механізму можливості усунення Президента з поста в порядку імпічменту. Конституція України у статтях 85 та 111 визначає правові засади усунення Президента України з поста в порядку імпічменту. З метою деталізації та уточнення вищевказаних положень свого часу було ухвалено Закон України "Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України" від 15 січня 2009 року № 890-VI. Водночас, Рішенням Конституційного суду України у справі № 20-рп/2009 від 10 вересня 2009 року зазначений закон визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним). Таким чином, цей закон втратив чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України відповідного Рішення. Це унеможливило практичну реалізацію положень Конституції України щодо усунення Президента України з поста в порядку імпічменту.

Законом України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI було затверджено Регламент Верховної Ради України (надалі – Регламент). Глава 30 Регламенту закріпила порядок дострокового припинення повноважень Президента України у зв'язку з неможливістю виконання ним своїх

повноважень за станом здоров'я, а також у разі усунення Президента України з поста в порядку імпічменту. Але прийняття Регламенту не змогло вирішити проблеми в реалізації положень законодавства щодо процедури імпічменту Президента України.

Відповідні положення статті 173 Регламенту визначають необхідність попереднього розгляду кандидатур спеціального прокурора та спеціальних слідчих на засіданні комітету, до предмету відання якого належить це питання, та надання народним депутатам України висновків щодо запропонованих кандидатур. Але конкретний комітет Верховної Ради України, до відання якого належить вирішення цього питання, не визначений ні Регламентом, ні жодним іншим нормативно-правовим актом України.

Комітети Верховної Ради України відповідно до предмета відання можуть бути самостійними суб'єктами парламентської діяльності, який визначається статусом і повноваженнями цих постійних органів Верховної Ради України.

Процедура погодження кандидатур спеціального прокурора та спеціальних слідчих по суті є формою контролю з боку комітету за додержанням законодавства при усуненні Президента з поста в порядку імпічменту та реалізується шляхом висловлення комітетом своїх висновків з кожної кандидатури.

Системний аналіз норм законодавства щодо діяльності комітетів Верховної Ради України та їх повноважень дозволяє стверджувати, що саме до відання Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності повинні бути віднесені питання надання пропозицій щодо кандидатур спеціального прокурора та спеціальних слідчих.

2. Цілі і завдання прийняття проекту Постанови

Необхідність прийняття цього проекту Постанови обумовлена потребою усунення прогалин та недоліків, які унеможливають практичну реалізацію положень Конституції України та Регламенту щодо усунення Президента України з поста в порядку імпічменту.

3. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Нормативно-правовими актами в даній сфері правового регулювання є Конституція України, Закон України "Про комітети Верховної Ради України", Закон України "Про Регламент Верховної Ради України", Постанова Верховної Ради України "Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України шостого скликання".

Прийняття проекту Постанови Верховної Ради України не потребує внесення змін до інших законодавчих актів України.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Постанови Верховної Ради України “Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України “Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України шостого скликання” не впливатиме на видаткову та/або доходну частини державного чи місцевих бюджетів і не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

5. Очікувані правові та соціально-економічні наслідки прийняття проекту Постанови

Прийняття проекту Постанови Верховної Ради України “Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України “Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України шостого скликання” надасть змогу усунути ряд недоліків та прогалин у чинному законодавстві, існування яких наразі створює умови, що можуть перешкодити усуненню Президента України з поста Верховною Радою України в порядку імпічменту у разі вчинення ним державної зради або іншого злочину.

**Народний депутат України,
член Комітету Верховної Ради України
з питань охорони здоров'я**

А.Яценюк